

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΧΡΗΣΤΕΣ
ΕΡΕΥΝΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ, ΕΤΟΥΣ 2016**

Γενικά Η Έρευνα Διάρθρωσης Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων είναι μια ευρείας κλίμακας περιοδική στατιστική εφαρμογή για τη συγκέντρωση αντικειμενικών ποσοτικών πληροφοριών και τον προσδιορισμό των βασικών χαρακτηριστικών της διάρθρωσης των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων της Χώρας. Πραγματοποιήθηκε τα έτη 1966/67, 1977/78 και από το 1983 ανά 2 έτη, πλην των ετών 1991, 2000 και 2010, οπότε πραγματοποιήθηκε η Απογραφή Γεωργίας-Κτηνοτροφίας. Από το 2010 πραγματοποιείται ανά 3 έτη, δηλαδή πραγματοποιήθηκε το 2013 και το 2016 και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σκοπός Με την έρευνα αυτή επιδιώκεται η συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων σχετικά με τον αριθμό των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τα χαρακτηριστικά των εκμεταλλεύσεων που αφορούν στη νομική μορφή τους, το καθεστώς κατοχής της γεωργικής γης, τη διάρθρωση των εκμεταλλεύσεων (είδη καλλιεργειών, εκτρεφόμενων ζώων και πτηνών, τις καλλιεργητικές τεχνικές κλπ.) και τις μεθόδους γεωργικής παραγωγής. Τα στοιχεία είναι απαραίτητα για τη χάραξη της αγροτικής πολιτικής της Χώρας και της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της ΕΕ. Επιπρόσθετα, τα στοιχεία αυτά καλύπτουν και άλλες εθνικές και διεθνείς ανάγκες και υποχρεώσεις.

Νομικό πλαίσιο Το νομικό πλαίσιο των ερευνών καθορίζεται από την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε ταυτόχρονα σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕC) 1166/2008. Η προκήρυξη και εκτέλεση της Έρευνας Διάρθρωσης 2016 έγινε με την υπ' αρ. 6184/G2-492/4.7.2016 (ΦΕΚ2193/τ.Β/15.7.2016) Απόφαση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, όπως αυτή τροποποιήθηκε με ορθή επανάληψη από το ΦΕΚ 716/τ.Β/8.3.2017.

Περίοδος Αναφοράς Η περίοδος αναφοράς της Έρευνας Διάρθρωσης του 2016, σε ό,τι αφορά στις καλλιέργειες, το εργατικό δυναμικό και άλλα χαρακτηριστικά, ήταν η καλλιεργητική περίοδος από 1 Οκτωβρίου 2015 έως 30 Σεπτεμβρίου 2016. Η ημερομηνία αναφοράς, σε ό,τι αφορά στο ζωικό κεφάλαιο της εκμετάλλευσης, ήταν η 1 Νοεμβρίου 2016.

Μεθοδολογία—Κάλυψη Η μέθοδος δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα ήταν η μονοσταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία. Μονάδα δειγματοληψίας είναι η γεωργική, κτηνοτροφική ή μεικτή εκμετάλλευση (μία ενιαία μονάδα, τόσο από τεχνική όσο και από οικονομική άποψη, με ενιαία διαχείριση, η οποία παράγει γεωργικά ή κτηνοτροφικά προϊόντα) η οποία:

- α) έχει τουλάχιστον ένα (1) στρέμμα χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης, ή
- β) έχει τουλάχιστον μισό (0,5) στρέμμα θερμοκηπίου, ανεξάρτητα από τους τίτλους ιδιοκτησίας (μορφή κατοχής) και τον τόπο όπου βρίσκεται η εκμετάλλευση, ή
- γ) εκτρέφει ζώα, και συγκεκριμένα: τουλάχιστον μία (1) αγελάδα ή δύο (2) άλλα «μεγάλα» ζώα, κάθε είδους και ηλικίας (βόδια, βουβάλια, όνους, γίννους, ημίονους) ή πέντε (5) «μικρά» ζώα (πρόβατα, κατσίκες, χοίρους), κάθε ηλικίας και γένους, ή πενήντα (50) πουλερικά ή πενήντα (50) κουνέλια ή είκοσι (20) κυψέλες μελισσών (εγχώριες ή ευρωπαϊκές) ή πέντε (5) στρουθοκαμήλους, ή
- δ) καλλιεργεί μανιτάρια.

Το πλαίσιο δειγματοληψίας της έρευνας είναι το Γεωργικό Στατιστικό Μητρώο το οποίο καταρτίστηκε από την Απογραφή Γεωργίας – Κτηνοτροφίας και ενημερώνεται περιοδικά, τόσο από διοικητικές πηγές (Μητρώα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υπουργείου Οικονομικών, ειδικά σε ό,τι αφορά στους Νέους Αγρότες και τις Βιολογικές Καλλιέργειες) όσο και από τις γεωργικές έρευνες που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ.

Η στρωμάτωση έγινε με κριτήρια το Νομό (NUTS 3), τον Τύπο της εκμετάλλευσης (τεχνικο-οικονομικός προσανατολισμός της παραγωγής) και το Οικονομικό Μέγεθος της εκμετάλλευσης. Σε κάθε στρώμα η επιλογή του δείγματος έγινε βάσει ίσων πιθανοτήτων με συστηματική τυχαία δειγματοληψία του πληθυσμού των εκμεταλλεύσεων του συγκεκριμένου στρώματος.

Το τελικό μέγεθος του δείγματος ήταν 93.485 εκμεταλλεύσεις, δηλαδή ποσοστό μεγαλύτερο του 12% του συνόλου των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων της Χώρας.

Οργάνωση της έρευνας και έλεγχος της ποιότητας Για την διενέργεια της έρευνας, την επεξεργασία και παρουσίαση των αποτελεσμάτων της απασχολήθηκαν οι εργαζόμενοι της ΕΛΣΤΑΤ, καθώς και κατάλληλα εκπαιδευμένοι ερευνητές. Η συλλογή των δεδομένων της Έρευνας Διάρθρωσης Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων, έτους 2016, έγινε μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με τους κατόχους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, βάσει ενός κατάλληλα σχεδιασμένου ερωτηματολογίου.

Μετά τη συλλογή των ερωτηματολογίων, πραγματοποιήθηκαν λογικοί έλεγχοι και έλεγχοι πληρότητας. Στη συνέχεια, τα δεδομένα, μέσω Οπτικής Ανάγνωσης, εισήχθησαν στη βάση δεδομένων. Το λογισμικό της Οπτικής Ανάγνωσης χρησιμοποιήθηκε και για τον προκαταρκτικό έλεγχο των δεδομένων. Στη συνέχεια, τα δεδομένα μεταφορτώθηκαν στην κεντρική βάση δεδομένων της ΕΛΣΤΑΤ για περαιτέρω επικύρωση, βάσει των κανόνων επικύρωσης της Eurostat. Κατά το στάδιο των ποιοτικών ελέγχων, το οποίο ακολούθησε, διερευνήθηκαν οι σημαντικές μεταβολές και έγιναν διορθώσεις σε επίπεδο εκμετάλλευσης, κυρίως εντοπίζοντας ακραίες τιμές. Σε αυτό το στάδιο, σε περιπτώσεις όπου κρίθηκε αναγκαίο, πραγματοποιήθηκαν και κάποιες επιπλέον συνεντεύξεις με κατόχους εκμεταλλεύσεων και ορισμένα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν μέσω τηλεφώνου. Οι διαδικασίες που περιλαμβάνουν τους παραπάνω ελέγχους και κανόνες καταγράφονται αναλυτικά σε εγχειρίδια και μόνο εξουσιοδοτημένοι και έμπειροι υπάλληλοι της ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχαν σε αυτές.

Τέλος, τα αποτελέσματα της Έρευνας Διάρθρωσης του 2016 συγκρίθηκαν με τα αποτελέσματα άλλων ερευνών, καθώς και διοικητικών πηγών, προκειμένου να αναγνωριστούν οι τάσεις και να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα. Στις περιπτώσεις μεταβλητών όπου εντοπίζονταν σημαντικές μεταβολές, έγιναν σε βάθος αναλύσεις σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Στατιστικής Νομών και με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Δημοσίευση στοιχείων Στοιχεία της έρευνας είναι διαθέσιμα για τα ακόλουθα έτη: 1983, 1985, 1987, 1993, 1995, 1997, 2003, 2005, 2007, 2013 και 2016. Επιπλέον, για τα έτη 1991, 2000 και 2010 υπάρχουν απογραφικά στοιχεία. Τα δεδομένα των ετών 2000–2016 είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ των προηγούμενων ετών σε έντυπη. Η ΕΛΣΤΑΤ έχει την αποκλειστική ευθύνη για τη συγκεκριμένη δημοσίευση των αποτελεσμάτων.

Παραπομπές Περισσότερες πληροφορίες για τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών και την ακολουθούμενη μεθοδολογία μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ (www.statistics.gr), στο σύνδεσμο Στατιστικές>Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία.